

Алекс Болдин

Този майски дъжд

Мълчахме заслушани в глухия рев на мотора. Старата руска машина се давеше, задъхваше се, подскачаше по дупките на черния разкаляя и неравен път. Подскачаме и ние заедно с нея. Ударих си коляното в лармарината на шофьорската седалка. Разтрих го енергично докато премина болката, след това отново се загледах навън, към зеленото зреещо жито, ширнало се навред, чак до безкрайния хоризонт. Военен джип е това, не е шега работа. Върви навсякъде, дори и сред черната кал, образувана от падналия нощен дъжд.

– Там ли е кулата? – провикнах се за да надвия шума от мотора.

– Тя се вижда! Хей онова високото нещо, там! – усмихна се с неизменната си усмивка Ицко. Той е от хората които дори да не са на кеф, винаги имат усмихнат вид. Сънен е, защото още не е изпил сутрешното си кафе. Сънен е и от снощния запой с колегите. Възшност „снощния“ не е точната дума, защото запоят бе продължил до сутринта в няколкото западащи кръчми на малкото северозападно градче. Нямахме спомен къде е спал. Беше изпуснал влака за окръжния град. Важното бе, че когато се събуди, се намираше на дивана в кабинета на началника си, тоест съвсем близо до работното си място. Важното е и другото, че с тоя началник бяха адаши и подобно съвпадение винаги си имаше съответните предимства при изненадващи и неочаквани ситуации.

Ицко извади почти празната, смачкана кутия „Средец“ и запали цигара.

– Тая кула ще ни вземе здравето. Колкото пъти ходех да работя там, все нещо лошо ще се случи. Я ключа ще забравя за входната врата, Я ще си изпусна отвертката или клещите от трийсет метрова височина, я силното въздушно течение ще ме охлади и после ще си полежа болен. Веднъж на перилата на тясната стълба се бе увила змия. Скрила се беше от дъжда дяволията му. Видях я в последния момент, а бях вече посегнал към опашката и. Носех тежкия сандък с инструментите и не се оглеждах много.

– И какво стана след като я видя? – запитах.

– Какво стана ли? Хвърлих сандъка на стъпалата и побягнах надолу. В полумрака едва се виждаше къде стъпвах. Препусках по ръждясалата желязна стълба като първия маратонец на първите олимпийски игри. Взех разстоянието до входната врата за рекордно кратко време. Николайчо, шофьорът де, ме гледа и ме пита. „Какво си прежълтял бе? Да не те е гонил смок?“ – Не е смок казвам, май беше усойница. „Я не се вталявай бе човек, казва. Да идем и да я пребием.“ – Ходи си сам. Мен ме остави да си поема душата. – И отиде със щангата за сменяване на

гуми. След малко слиза и носи змията увита на кравай. „Смок е, казва! Напразно си се уплашил. Пипни го хей тук. Женски е. Ще си има малки.“ – Ай сиктир бе! Пипай си го колкото щеш. Мен ме остави!

Дрезгаво „Ха-ха-ха“ се разнесе на талози в джипа. Разказът на Ицко бе раздвижил сънливата атмосфера.

– Днес някой да знае какъв ден е? – подхвърлям небрежно.

– Петък е! – осведомено заяви Липо, колегата ми.

– Петък е ама коя дата? – продължих с въпросите си.

– А мамо-о-о! – плесна се по челото Ицко. Къде сме тръгнали бре хора? И точно за тая проклетата кула! Днес е тринайсето число от месеца, бре пичове! Аз се връщам! Бисо! Обръщай джипа!

– Хайде стига бе! – тупвам го по рамото. Ако днес не я свършим тая работа изпускаме темпото.

От утре отиваме в Романския район и ще ни гледаш само на картинка. Ако си такъв специалист да ти оставим техниката да си я монтираш сам, а ние да си ходим. Петък било! Тринайсети! Друсай ми Пено маймуната! Ти нали искаше да сменяваш подпорния изолатор в трафопоста? Ако ни нямаше как щеше да го смениш сам? Утре като решиш да подадеш ток на помпената, как ще включиш разединителя? Волтовата дъга ще ти изпържи физиономията! Хайде трай и стига с тия фатализми.

– Не ме слушате вие, ама тегло ще теглим. – неуверено промърмори Ицко и запали нова цигара. Вече е почти разсънен и леко изнервен. Двайсет и шест годишен е, ерген, много емоционален и много работлив. Преди един месец си е хванал гадже и през вечер остава да преспи при него, вместо да хване влака за града. С една дума, животът Ицков си течеше стабилно, по нормалните релси за младеж от неговия тип. Кой ли мъж на моя възраст не би дал мило и драго само за да бъде поне два дена на неговите години. Сори! Остава още една петилетка до пенсия. А после...? Ама хайде да не си разваляме сега настроението.

– Откъде се взе това магаре и тая каруца, бе майка му стара! – развика се Бисо.

Някъде на петдесетина метра напред, една магарешка каручка бе запречила разкаляния път. Каубоят, разбирай водачът на превозното средство с една магарешка сила, стреснат от връхлитация джип, припряно се опитваше да накара магарето да потегли. А то запънало предни нозе, упорито не желаше да го стори. Налице бе типичен пример за магарешки инат. Бърчеше устни онова ми ти магаре, пръхтеше, пулеше се към руската превозна техника и не мърдаше. Ситуацията май отиваше към стресова. Бисо завъртя бясно кормилото на джипа и навлезе в

зелената житна нива. Магарето уплашено подскочи, хвърли къч и побягна устремно напред при което каубоят едва успя да запази равновесие в каручката и на свой ред ни напсува на глас.

– Абе, започна се. – си казах наум и разтрих коляното си, което за кой ли път се бе ударило в ламарината на предната седалка.

Пътят ни възви към манастира. Там, край един буен поток, в долче-то обрасло със стари върби и брястове, се намираше и въпросния трафопост. Бисо засвири с клаксона. Високата, нова, дървена манастирска врата се отвори и един млад мъж, с пистолет на кръста се показва усмихнат.

– Сега манастирът е почивна база на атомната централа. – поясни Ицко – Когато няма групи остава само един пазач. Пустота и красотата тук. Божите служители са знаели какво място да изберат за света обител. По – нагоре има пещери, из които непрекъснато ровят иманяри. Разровили са навсякъде околността. Какво намират не зная, но тая безработица побърка хората.

Джипът се промуши през широко отворената врата, преброди високата трева на бившата манастирска плодова градина и спря пред друга по – малка и тясна врата.

– По нататък ще ходим пеш. Хей го трафото, зад потока.

Всеки от нас нарами част от багажа и бавно, внимавайки да не се подхлъзнем, прескочихме стария бетонен преливник. Вратата на старата сграда бе ръждясала. Ключът трудно превърта, но все пак щракна и ни пропусна. Зяпахме нагоре към шините и счупения изолатор, а Ицко се въртна, изключи трансформатора и отвори мрежовата врата.

– Щях да загина оня ден тук. Натискам ръчката, а то за проклетия включиха само двете фази. Хвърчи огън на поразия. На мен ми затрепери мартинките, ама нямаше начин. Хей, я дръж стълбата за да се кача.

Той стъпи на най-високата пречка и повдигайки се на пръсти започна да отвива болта на изолатора. Трудно му се отдаваше, защото болтът бе ръждясал. Изпсува на глас, разнервира се.

– Я-а-а! Вижте тук! – Липо бе взел една отвертка и ровеше нещо по нисковолтовия прекъсвач. – Мумифицирала се е, белка, между двете фази. Как не е гръмнал тоя прекъсвач? Намерила е топло местенце, но като не разбира нищо от ток, прас, прас и...! Безславен край на един тъй буен живот!

– Ама вие белката ли ще зяпате или ще ми помагате? – Ицко бе съвсем изнервен. Нормално е нали е петък-тринайсети. Той вече бе сменил рейката и изолатора. Новият изолатор обаче се оказва по – висок и при

затваряне двата ножа на разединителя оставаха в гадното положение – извън гнездата.

– Майка му стара! Стана по-зле отколкото беше! Тцъ-тцъ. Обмре, я включи пък, аз ще гледам, за да видя какво може да се направи.

Аз се хванах за дръжката, натиснах рязко и щрак! Пластмасовата рейка се счупи. Всички онемяхме. Ицко стоеше зяпнал и невярващ в реалността на случилото се злосластното събитие. – А сега какво стана, бе майка му стара? Какво ще правим сега? Абее-е-й. Майка му стара!

Аз пристъпвах виновно от крак на крак. Мълчах смутено. Жал ми бе за момчето. Толкова труд и всичко отиде на вятъра.

– Дай да го свалим и да видим какво ще правим. Хайде! Не виждаш ли, че този, новия изолатор е по – висок? Логично е да се счупи.

– Стига с тая логика, бе майка му стара! – Ицко беше бесен, но започна да развива отново болта.

– Ето виждаш ли? Има начин! – мъча се да успокоя ситуацията. – Ще пробием една дупка, от нерви забравих техническия термин „отвор“, и ще вкараме болта тук. Така ще оберем луфта и трите ножа ще си легнат едновременно в гнездата.

– Ще си легнат при мацките. – опита се да разведри атмосферата Липо.

– Ще пробием, ама откъде бургия. Не съм взел, защото не знаех, че ще се стигне до тук. Майка му стара!

– Спо-о-койно! Това е пластмаса и с една отвертка става дупка и половина.

Хванах се аз за работа, а навалицата ме зяпаше и чакаше резултата от моите усилия. И той наистина не закъсня. Дясната ми ръка стана цялата в плюски, но отворът в рейката бе пробит. Да, ама дупката, отворът де, се оказа тесен, както казват техничарите – с малко фи.

– Имаш ли друга по-широка отвертка бе Ицко? Още малко и ще стане.

– Откъде друга бе, майка му стара. Кой е мислил, че ще ми са нужни две отвертки?

– Аз имам в чантата, спокойно. Ще ида до джипа да я взема. Нали знаеш, че с тая чанта не се разделям. В нея има от пиле мляко. Само се вземи в ръце, иначе тоя петък наистина ще бъде нашата Голгота. Тук нерви не се искат. Действува се спокойно, за да има резултат.

Тръгнах към джипа. Гуменките ми се хлъзгаха в тревата. На преливника трябваше да прекрача един бетонен трап, достатъчно дълбок и достатъчно широк за да ме накара да се разколебая. Причината за

колебанието бе, че от високото получавах световъртеж. Краката ми се сковаха отведнъж, и без сам да го желая, спрях точно над дълбокия трап. Чантата ми, праметната през рамо, застрашително се люлееше с едничкото желание да се изхлузи и да се хвърли надолу в бистрата и пенлива вода. Хванах се за един ръждив болт в отсрещния бетонен стълб и направих страховитата повторна крачка. За злощастие мократа ми от роса гуменка се подхлъзна и моя милост, с елегантния жест на акробат, направи непринуден шпагат над дълбокия ров. Цялото ми тяло се разтрепери. Представих си как се хвърлям надолу. Ония горе щяха да чакат, да чакат, пък щяха да дойдат за да видят какво става. Ще видят, ама аз щях да бъда със счупени крака долу в канала.

– Леле-е-е! Майка му стара! – подхванах Ицковия рефрен! Протегнах внимателно ръка, обгърнах бетонния стълб и с последни усилия прекрачих канала. Уф! Май се размина!

– Какво стана бе, Омбре? Проспа ли се в тоя джип? – посрещна ме Ицко.

– Остави! Гледах във вира дали има риба.

– И какво? Има ли?

– Има! Мренки! По трийсет сантиметра парчето!

– Па да беше наловил няколко. Ние щяхме да чакаме. Но ония от енергото нямаше да чакат. Ще пуснат високото напрежение и ще се хванем за палците.

– Говориш глупости бе дребен! Май не си ходил скоро на изпит по безопасност. Как ще го пуснат ако не им поискаш включване. Нали има правилник бе! Е-е-й!

Ицко се усмихна със своята дежурна младежка усмивка. Нервността му бе преминала. Взе отвертката от ръцете ми и разшири дупката, пардон отвора на рейката. След това стъпи отново на паянтовата стълба и я монтира на разединителя.

– Стана бижу! Ама вижте бе! Истинско бижу! – Той бе радостен, че работата бе свършена добре. Проблемът го бе мъчил месеци наред, а сега изведнъж вече нямаше проблем.

– Хей това е работа, пичове! Майка му стара! – плясна се по бедрата Ицко.

Събрахме багажа и се оттеглихме от проклетия обект. Казват че тук е имало божие благоговение. Може и да е имало. Кой знае? Но не и в ден петък, на дата тринайсети.

Накачихме се на джипа. Аз си заподсвирквах „О доле мио“, а компанията се разбъбра по теми касаещи манастирското имане и

манастирските софри.

– Бисо, давай към кулата. – провикнах се за да заглуша шума на мотора.

– Хей, вие не знаете какво правите бе хора? – отново започна Ицко. Тая проклетия ще ни вземе здравето. Малко ли ни беше с тоя изолатор?

– Ице, ама така не може. Ние ти помогнахме досега, а когато трябва да свършим и нашата работа биеш отбой.

– Ама не мислете че нямам желание бе хора. Ще направим всичко само че на тоя ден...

– Добре де! Чухме вече. Петък – тринайсети. Стига вече!

Ицко млъкна умислен. Повече и не продума. Умълча се. Небето на запад започна да тъмнее. Лека мъгла се спусна от билото на далечната планина. Тя падаше надолу като бяла пелена, бавно и неусетно. Времето напредваше. Трябваше бързо да свършим монтажа за да можем да хванем видинския влак в седемнайсет часа за града.

Ето я и водната кула. Изправила е бетонната си снага високо в небето. Ята от лястовици се виеше около наклонения и покрив. Ицко извади ключовете и отключи стоманената врата. Вътре беше хладно и сумрачно. Закатерихме се по извитата тясна, стоманена стълба към върха. Всеки бе взел в ръце достатъчно тежък багаж и бавно пристъпваше. Няколко лястовици се рееха във вътрешността на кулата. Във въздуха се мяркаха птичи пера. Стъпалата бяха побелели от птичите изпражнения. Няколкото тесни прозореца хвърляха оскъдна светлина по дебелиите вертикални тръби. Стремях се да не гледам надолу. От височината ми се завиваше свят. Най-сетне се изкачихме на тясната циментова площадка. Излязохме през тясната врата и се озовахме пред една почти вертикална стълба. Катерехме се нагоре задъхани. Бетонната чаша бе побеляла от преливалата вода. Някъде горе високо, от стоманените тръби се изливаше шумно струя вода. Тя не се виждаше, но шумът и бе достатъчно силен за да не можем да си чуем гласовете. Липо се качи по стълбата към ръба на бетонната чаша, разгледа резервоара и започна да разпъва проводниците на датчиците. Ицко привърза кабела, а аз монтирах връзките в таблото. Всеки си знаеше работата и всичко ставаше бързо. Най – накрая включихме апаратурата и се заслушваме в сигналите на портативната радиостанция. Като че ли всичко бе нормално. Звукът се лееше на равни интервали, спираше отривисто и отново започваше. Да, нямаше грешка. Всичко бе нормално. Тръгнахме надолу.

– Ами охраната? – спря се Липо. – Забравихме да вържем охраната.

Обърнахме се и тръгнахме отново нагоре. Ицко ни следваше с

неговото дежурно „Майка му стара“. Отворих вратата на таблото, усуквах проводниците, мушнах ги в клемите. Пресегнах се с дясната ръка за да ги затегна с отвертката и хоп. Прекрасната олющена моя, стара отвертка се изплъзна от ръката ми, претъркули се под краката на Ицко и литна от трийсет метровата височина надолу, натам където светлеше входната врата.

– Някой да има в себе си отвертка? – попитах привидно спокойно. Навалицата мълчеше. Разбира се знаех, че никой нямаше, но бях длъжен да попитам. – На кой му беше ред да слиза надолу? – зададох следващия си въпрос. Всичко живо мълчеше. След това погледите непринудено се отправиха към Ицко. Той кихна шумно, имаше алергия към птичия тор, пусна непринудено своя рефрен и бавно заслиза надолу. Седнахме на стъпалата и зачакахме. Трябваше му петнайсетина минути да слезе и отново да се качи. При липса на вестник за чете, всеки се захвана с подходящо занимание, с едничката цел да убие времето. Зяпахме летящите лястовици или разклатената желязна стълба. Времето разбира се нямаше нужда от убиване, защото до влака ни оставаше нищо и никакъв половин час. Най-сетне Ицко пристигна задъхан с нещастната отвертка и така необходимите проводници за охраната бяха монтирани.

– Е, ако и сега се размине само с това, ще черпя! – неуверено процеди Ицко.

– Няма как да се обърка повече. Работата я свършихме. Тръгваме си, че ще изпуснем влака. – казах категорично, с глас самоуверен и лишен от всякакви предразсъдъци.

Бисо, шофьора, ни чакаше пред вратата. Беше нетърпелив. Оглеждаше хоризонта и мърмореше. Явно идеше дъжд. А при дъжд меките пътища ставаха на блато. Идваше шофьорският кошмар.

– Качвайте се в джипа, аз ще заключа вратата. – Ицко натисна с коляно стоманената врата, превъртя ключа и понечи да го пхне в джоба си.

– А-а-а-а! – Изрева той и се хвана за врата. – Ужили ме! Майка му стара! Стършел ме ужили!

Лицето му бе изкривено от болка. Ръката му бе натиснала ужиленото място.

– Бисо, дай шишето с вода.

Той намокри носната си кърпа и я допря до врата. Явно много силно го болеше, защото цял се разтрепери. Заведохме го до предната седалка. Трябваше да му е по – свободно, за да му се облекчи болката. Шофьорът запали мотора и джипа бясно се запуска по разкаляния път.

Умърлушихме сме. Работата наистина бе свършена, но на каква цена. Целият ден мина в неприятности. Дали се бяха свършили? Не знаехме. Още не бе отминал. Проклет ден!

На малкото площадче пред железопътната гара пристигнахме с четири минути закъснение. Видинският влак бе вече заминал. Някъде в далечината се виждаше смаляващата фигурка на последният му вагон. Обърнахме се към злополучния електротехник. Той бе отворил вратата на джипа и ни гледаше с възхищение. Черният му маслинен поглед бе усмихнат. Усмихнато бе и цялото му лице. Ръката му притискаше ужиления врат, а неизменната дежурна усмивка цъфтеше на устните му като дивата майска ружа, растяща на воля край проклетата водна кула.

– Хей пичове, нали ви казах да не ходим там. Дори и да не беше петък, тринайсети, пак не бих отишъл. Ама и вие сте, как да кажа, страшни пичове сте! Майка му стара! – той махна весело с ръка, хлопна вратата и джипа литна стремглаво по тясната изровена уличка към дома на бъдещата му тъща, при чиято дъщеря щеше да преспи тая нощ. Тя най-добре щеше да излекува ужиления му врат.

Липо ми намигна лукаво и се запъти към чакалнята. До следващият влак имаше цели два часа, твърде много време за убиване. От сивото небе заръмя ситен майски дъжд. За утре синоптиците обещаваха чудесен топъл и слънчев ден. Може би са прави. Може би.

Но днес...? Днес беше още петък, проклетият петък – тринайсети. Балканът тъмнееше, обгърнат от сивите и мрачни дъждовни облаци. Небето се бе отворило нахално и без да се съобразява с желанието ни, ръсеше своя гаден и разкисващ майски дъжд.

КРАЙ

© 2005 Алекс Болдин

Източник: Авторът

Разпространява се при условията на лиценза „Криейтив Комънс – Признание –
Некомерсиално – Без производни“ версия 2.5 (CC-BY-NC-ND version 2.5)

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/2951>]